

ΤΕΧΝΕΣ ΕΤ2●67

Ενας Έλληνας βιβλιοπώλης στο Παρίσι

Ο «ιδρυτής» του μοναδικού ελληνικού βιβλιοπωλείου στο Παρίσι, Γιάννης Μαυρειδάκος, μιλάει για τα 25 χρόνια λειτουργίας του ΔΕΣΜΟΥ

Παρίσι, της ανταποκρίτριας μας ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ
Ένα βιβλιοπωλείο-στέκι στο Παρίσι, με καταγάλανο χρώμα, που απευθύνεται στους Γάλλους ελληνοιστές αλλά και στους Έλληνες που έχουν ξεχαστεί σ' αυτή την όμορφη πόλη, λειτουργεί συστηματικά και ως κρυφό σχολείο για όσους επιθυμούν να μάθουν τη γλώσσα μας!

Ο ΔΕΣΜΟΣ, το μοναδικό ελληνικό βιβλιοπωλείο της Πόλης του Φωτός, που βρίσκεται στην ιστορική συνοικία του Μονπαρνάς, στο δρόμο Βαντάμ, ήταν και φέτος το ελληνικό «περίπτερο» στο «Salon du Livre», τη μεγαλύτερη έκθεση βιβλίου της Γαλλίας, που άνοιξε τις πόρτες της την ίδια περίοδο που ήρθε και η «Ανοιξη των ποιητών»! Ο ΔΕΣΜΟΣ διέθετε ένα σημαντικό περίπτερο, με 280 μεταφρασμένα βιβλία, «πράγμα πρωτόγνωρο για μια τόσο μικρή χώρα σαν τη δική μας», όπως μας τόνισε με υπερφάνεια ο «ιδρυτής» του ΔΕΣΜΟΥ Γιάννης Μαυρειδάκος. Φέτος το βιβλιοπωλείο γιορτάζει τα 25 χρόνια λειτουργίας του! Ο βιβλιοπώλης-εκδότης, αλλά και άνθρωπος του πνεύματος, μας δέχτηκε στο χώρο που φιλοξενεί «αυτά που δικαιώνουν τη γλώσσα μας, το φορέα του πολιτισμού μας», όπως μας λέει χαρακτηριστικά.

Βιβλία από την Ελλάδα και βιβλία για την Ελλάδα... σ' ένα στέκι πνευματικής ανταλλαγής με άξονα τη χώρα μας.

Τι σημαίνει για την Ελλάδα η συμμετοχή ενός ελληνικού περιπτέρου στο «Salon du Livre»;

Το 1997 πρωτοπαρουσιάσαμε στη διευθύνση Γραμμάτων και στο γραφείο Τύπου της προεδρείας το αίτημα να συμμετέχει η Ελλάδα στο «Salon du Livre». Οχι μ' ένα περίπτερο με έντονα χρώματα αλλά μ' ένα περίπτερο με πολλά βιβλία. Για

να μπορεί να δει κανείς πόσο εύρωστη αλλά και πόσο μεταφρασμένη είναι η ελληνική λογοτεχνία. Γιατί δεν είναι πολλές οι μικρές χώρες που έχουν τόσο πολλά βιβλία μεταφρασμένα στα γαλλικά.

Ποιο είναι οι στόχοι μιας τέτοιας συμμετοχής σε μια χώρα που σφύζει από βιβλία απ' όλες τις γωνίες του κόσμου;

Ο στόχος σε αυτό το περίπτερο ήταν η συγκέντρωση των ελληνικών μεταφρασμένων στα γαλλικά και η συγκέντρωση επίσης πολλών σημαντικών γαλλικών βιβλίων που αφορούν την Ελλάδα από την αρχαιότητα ως σήμερα, όπως για παράδειγμα τα βιβλία της Jacqueline de Romilly και του Jacques Lacarrière. Το «Σαλόνι του Βιβλίου» δεν είναι πανηγύρι, όλος ο πλούτος είναι τα βιβλία.

Ο δεύτερος στόχος είναι οι συναντήσεις πεζογράφων και ποιητών με τους αναγνώστες. Είναι μια μοναδική ευκαιρία για τους αναγνώστες και για τους επαγγελματίες του βιβλίου, μεταφραστής, φιλόλογος, δημοσιογράφος, να έρθουν σε επαφή. Το ελληνικό περίπτερο είναι χώρος φιλοξενίας και Γάλλων συγγραφέων.

Ο τρίτος στόχος είναι η οργάνωση ενός debat. Εχουμε οργανώσει διάφορα, όπως για παράδειγμα με τον Lacarrière, τον Αζελό, τον Αλεξάκη, τον Βασιλικό, τον Χειμωνά, τον Ροβήρο Μανθούλη.

Φέτος οργανώσαμε ένα debat γύρω από την ποίηση του Σεφέρη.

Ποια είναι η θέση της ελληνικής διανόησης στο Παρίσι και πιο συγκεκριμένα του σύγχρονου ελληνικού βιβλίου στις μεγάλες βιβλιοθήκες και πόσο καθορίζεται αυτό από κάποιο βραβείο, όπως αυτό του Αλεξάκη;

Η απόδοση ενός βραβείου βοηθά, είναι ο καλύτερος τρόπος γνωριμίας

της χώρας μας. Το βιβλίο δεν είναι μόνο βιομηχανικό προϊόν. Η απονομή ενός βραβείου βοηθά να το διαβάσουν περισσότεροι άνθρωποι και η συγκέντρωση πολλών βιβλίων βοηθά αυτά τα λίγα που θα απογειωθούν να απογειωθούν καλά! Το ένα βιβλίο που θα απογειωθεί έχει ανάγκη από το σώμα των άλλων βιβλίων, όπως το βιβλίο του Αλεξάκη που βραβεύτηκε από τη Γαλλική Ακαδημία.

Στις βιβλιοθήκες βρίσκεις εύκολα τους αρχαίους Έλληνες μεταφρασμένους, πολύ δύσκολα τους σύγχρονους. Γι' αυτό χρειάζεται ενημέρωση, για να μπορέσει ο βιβλιοθηκάριος που επισκέπτεται το «Σαλόνι του Βιβλίου» να δει και έπειτα να βάλει Έλληνες συγγραφείς στα ράφια του. Οι αυριανοί αναγνώστες είναι οι αναγνώστες των βιβλιοθηκών. Από τη μια υπάρχουν ολοένα και περισσότερα ελληνικά βιβλία μεταφρασμένα, αλλά από την άλλη δεν υπάρχει η ενημέρωση ώστε να υπάρχει εύκολη πρόσβαση στο ελληνικό βιβλίο. Ο ΔΕΣΜΟΣ, από το '93 που ξεκίνησε τις εκδόσεις, έχει εκδώσει γύρω στους 25 σύγχρονους Έλληνες ποιητές.

Το λογοτεχνικό περιοδικό ΔΕΣΜΟΣ διαδραματίζει κάποιο ρόλο στη γνωριμία του Γάλλου με το ελληνικό σύγχρονο βιβλίο;

Από το '99, που ξεκίνησε το περιοδικό, συστηματικά με βιβλιοπαρουσιάσεις ελληνικών βιβλίων που έχουν μεταφραστεί δίνουμε το στίγμα στο πού βρίσκεται κάθε περίοδο η ελληνική λογοτεχνία. Στο τεύχος για τη Μαργαρίτα Πουρσενάρ δίνουμε το στίγμα της εισόδου της Ελληνίδας στη λογοτεχνία τη δεκαετία του '20 με ποίηση της Μαρίας Πολυδούρη, της Μυρτιάσσης, της Γαλάτειας Καζαντζάκη. Εκεί οφείλεται μάλλον η επιτυχία του περιοδικού. Εχουμε ήδη 400 συνδρομητές, αριθμός πρωφανής στα παρισινά χρονικά!

Ας κλείσουμε με το κατά πόσο η γαλλική διανόηση έχει επηρεάσει τη σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία...

Κατά ένα μέρος, σίγουρα. Ο Ελύτης, ο Εγγονόπουλος είχαν μια επαφή με τους υπερρεαλιστές, τους σουρεαλιστές. Από την άλλη, η ελληνική λογοτεχνία είχε μια ανεξάρτητη ανάπτυξη, όπως για παράδειγμα τα σημαντικά κείμενα του Χατζηγιαννίδη, του Ταχτσή, του Τσίρκα. Αυτή τη στιγμή, μετά τον Σεφέρη, τον Ρίσο, τον Καρούζο, υπάρχει μια περίοδος ενηλικίωσης που δεν εντάσσεται σε ρεύματα. Μπορούμε βέβαια να μιλήσουμε για γενιές, η γενιά του '30, η μεταπολεμική γενιά, η γενιά του '70 κ.λπ. Υπάρχει μια τάση πολυγραφότητας, εγωκεντρική, όπου ίσως να υπάρχει μια επιρροή από το πρόσφατο γαλλικό μυθιστόρημα.

Η «ψυχή» του ΔΕΣΜΟΥ, Γιάννης Μαυρειδάκος.